

DEN ÖVERGRIPANDE FÖRORDNINGEN OM DEN GEMENSAMMA JORDBRUKSPOLITIKEN

Den övergripande förordningen^[1] om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) utgör den rättsliga ramen för anpassning av reglerna för finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken till den nya genomförandemodellen. Den syftar till att uppnå större subsidiaritet och förenkling, med större ansvar för medlemsstaterna, vilket innebär en övergång från ett system med säkerställande av att reglerna efterlevs till ett system med övervakning av prestationen och med minskad administrativ börda för medlemsstaterna.

RÄTTSLIG GRUND

Den rättsliga grunden för den gemensamma jordbrukspolitiken fastställs i [fördraget om Europeiska unionens funktionssätt](#) (artiklarna 38–44) (se faktablad [3.2.1](#)).

Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2021/2116](#) av den 2 december 2021 omfattar finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och upphäver förordning (EU) nr 1306/2013.

Utöver denna övergripande förordning omfattas den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027 av två andra förordningar: Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2021/2115](#) av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som ska upprättas av medlemsstaterna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013 (se faktablad [3.2.4](#)), samt förordningen om en samlad marknadsordning, Europaparlamentets och rådets [förordning \(EU\) 2021/2117](#) av den 2 december 2021 om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och (EU) nr 228/2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden (se faktablad [3.2.9](#)).

[1] I denna förordning fastställs regler om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), särskilt om a) finansieringen av utgifter inom den gemensamma jordbrukspolitiken, b) de förvaltnings- och kontrollsystem som ska införas av medlemsstaterna, och c) förfarandena för avslut och kontroll av överensstämmelse.

INLEDNING

I [förordning \(EU\) 2021/2116](#) fastställs reglerna för finansiering av utgifter inom den gemensamma jordbrukspolitiken och för relevanta förvaltnings- och kontrollsystem.

I den nya övergripande förordningen om den gemensamma jordbrukspolitiken bibehålls i stort sett den nuvarande ramen och i synnerhet de två befintliga fonderna, Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), för finansieringen av de olika interventionerna (EGFJ och Ejflu kommer att ha samma tillämpningsområde för interventioner som i den tidigare gemensamma jordbrukspolitiken tvåpelarstruktur).

Genom förordningen införs dock ett antal ändringar i syfte att anpassa fondernas funktion och systemet med kontroller och sanktioner till den nya gemensamma jordbrukspolitiken. I jämförelse med den föregående förordningen (förordning (EU) nr 1306/2013), i vilken reglerna för finansiering av utgifter inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken fastställdes, ändras förfarandena för avslutande av räkenskaperna och kontroll av överensstämmelse genom den nya förordningen. Målet är att anpassa de finansiella förfarandena till den nya genomförandemodellen, förenkla den ekonomiska styrningen av den gemensamma jordbrukspolitiken och minska den administrativa bördan för både medlemsstaterna och stödmottagarna.

I den nya rättsliga ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken flyttas dessutom olika bestämmelser som tidigare ingick i förordning (EU) nr 1306/2013 till förordningen om strategiska planer respektive förordningen om en samlad marknadsordning (t.ex. tillämpningsområdet för tvärvillkor och/eller grundvillkor, övervakning och utvärdering av den gemensamma jordbrukspolitiken eller kontroller i samband med marknadspolitiken).

De nya förordningarna om den gemensamma jordbrukspolitiken antogs i december 2021 och gäller från och med den 1 januari 2023. Alla EU-länder genomför de strategiska GJP-planerna sedan det datumet.

DE STYRANDE ORGANENS ROLLER OCH FUNKTIONER

För att följa principen om delad förvaltning (inom ramen för EGFJ och Ejflu) som föreskrivs i artikel 63 i [budgetförordningen](#) (förordning (EU, Euratom) 2018/1046) bibehåller den övergripande förordningen den gemensamma jordbrukspolitiken befintliga styrningsstruktur och säkerställer att medlemsstaterna inrättar de nödvändiga styrande organen, nämligen behörig myndighet, utbetalande organ, samordningsorgan och attesterande organ.

- Varje medlemsstat måste utse en **behörig myndighet** på ministernivå med ansvar för att utse, granska och återkalla ackrediteringen av utbetalande organ, samordningsorgan och attesterande organ.
- Medlemsstaterna måste, med beaktande av sina konstitutionella bestämmelser, begränsa antalet ackrediterade **utbetalande organ** till högst ett utbetalande organ på nationell nivå eller, där så är tillämpligt, ett per region.

- Om en medlemsstat ackrediterar fler än ett utbetalande organ, bör den utse ett enda offentligt **samordningsorgan** för att säkerställa konsekvens i förvaltningen av EGFJ och Ejflu, för att upprätta en förbindelse mellan kommissionen och de olika ackrediterade utbetalande organen och för att säkerställa att den information som kommissionen begär om de olika utbetalande organens verksamhet överlämnas utan dröjsmål.
- I enlighet med artikel 63.7 första stycket i budgetförordningen ska det **attesterande organet** lämna ett yttrande som utarbetats enligt internationellt vedertagna revisionsstandarder och i vilket det måste anges om
  - räkenskaperna ger en sann och rättvisande bild,
  - de styrningssystem som medlemsstaterna har infört fungerar tillfredsställande, särskilt de styrande organen och det rapporteringssystem som införts för den årliga prestationsrapport som avses i artikel 134 i förordning (EU) 2021/2115,
  - prestationsrapporteringen om outputindikatorer för det årliga prestationsavslutet och prestationsrapporteringen om resultatindikatorer för den fleråriga prestationsövervakning som avses i artikel 128 i förordning (EU) 2021/2115 är korrekta.

AVSLUTANDE AV RÄKENSKAPERNA

Anpassningen av förfarandena för avslutande av räkenskaperna innebär en övergång från att säkerställa att reglerna efterlevs till ett prestationsbaserat tillvägagångssätt:

- I enlighet med strukturen för och huvuddragen i den nya genomförandemodellen för den gemensamma jordbrukspolitikens bör stödberättigandet för de utbetalningar som görs av medlemsstaterna inom ramen för unionsfinansiering inte längre avgöras av lagligheten och korrektheten i utbetalningarna till enskilda stödmottagare. När det gäller de interventionstyper som avses i förordning (EU) 2021/2115 bör medlemsstaternas utbetalningar i stället vara stödberättigande om det finns en motsvarande output och de tillämpliga grundläggande unionskraven iaktas. Därför kommer kommissionens beslut om avslutande av räkenskaperna (årligt avslutande av räkenskaperna) att kompletteras med ett årligt prestationsavslut.
- Medlemsstaterna bör sända årsräkenskaperna, en årlig prestationsrapport om genomförandet av den strategiska GJP-planen, den årliga sammanfattningen av de slutliga revisionsrapporterna och förvaltningsförklaringen till kommissionen senast den 15 februari varje år. Om dessa handlingar inte sänds kan kommissionen inte avsluta räkenskaperna för det berörda utbetalande organet eller kontrollera utgifternas stödberättigande i förhållande till rapporterad output. Till följd av detta kan kommissionen hålla inne dessa månadsutbetalningar och avbryta den kvartalsvisa ersättningen tills de utestående handlingarna har mottagits.
- En ny form av betalningsinnehållande bör införas för situationer när output ligger på en onormalt låg nivå. Om rapporterad output ligger på en onormalt låg nivå

i förhållande till de deklarerade utgifterna, och om medlemsstaterna inte kan ange vederbörligen motiverade skäl till den situationen, bör kommissionen, utöver att minska utgifterna för räkenskapsår N-1, kunna hålla inne framtida utgifter relaterade till den intervention där output låg på en onormalt låg nivå. Sådana innehållanden bör bekräftas i det årliga beslutet om prestationsavslutet.

- När det gäller den fleråriga prestationsövervakningen bör kommissionen också kunna hålla inne utbetalningar. Detta innebär att vid försenade eller otillräckliga framsteg mot de mål som anges i en medlemsstats strategiska GJP-plan, för vilket medlemsstaten inte kan anföra vederbörligen motiverade skäl, kommer kommissionen att kunna begära att den berörda medlemsstaten vidtar nödvändiga avhjälpande åtgärder. Detta ska göras i enlighet med en handlingsplan som ska fastställas i samråd med kommissionen och som innehåller tydliga framstegsindikatorer och en tidsram inom vilken framstegen ska uppnås. Om medlemsstaten varken lämnar in eller genomför handlingsplanen, om handlingsplanen är uppenbart otillräcklig för att råda bot på situationen eller om den inte har ändrats i enlighet med kommissionens skriftliga begäran, kan kommissionen hålla inne månadsutbetalningarna eller de mellanliggande betalningarna. Kommissionen bör återbetala de innehållna beloppen om tillfredsställande framsteg mot målen har uppnåtts på grundval av prestationsöversynen eller på grundval av medlemsstatens frivilliga anmälan under budgetåret om framstegen med handlingsplanen och med de korrigerande åtgärder som vidtagits för att avhjälpa bristerna.

Metoden med **samordnad granskning förstärks**: För att tillämpa budgetförordningens krav när det gäller ömsesidig tillit till revisioner, minska risken för överlappning mellan revisioner som utförs av olika institutioner och minimera kostnaderna för kontroller och den administrativa bördan för stödmottagarna och medlemsstaterna, fastställs regler för metoden med samordnad granskning i förordningen. Den ger också kommissionen möjlighet att förlita sig på det arbete som utförts av tillförlitliga attesterande organ, med vederbörlig hänsyn till principerna om samordnad granskning och proportionalitet i förhållande till risknivån för unionens budget. Även om metoden för samordnad granskning bör minska kommissionens revisioner, särskilt antalet kontroller på plats, kommer kommissionen att kunna utföra kontroller om den har informerat den berörda medlemsstaten om att den inte kan förlita sig på det attesterande organets arbete.

KONTROLLSYSTEM OCH SANKTIONER

Ytterligare förenkling kommer att åstadkommas genom att tillämpa subsidiaritetsprincipen och ge medlemsstaterna mer flexibilitet vid utformningen av inspektions- och sanktionssystemen samt vid beslut om sanktioner för bristande efterlevnad.

Det integrerade administrations- och kontrollsystem (IAKS) som ska inrättas och användas av varje medlemsstat behåller sina huvudfunktioner men bör uppgraderas för att i högre grad utnyttja modern teknik, inbegripet satellitbilder, geospatiala data och arealövervakningsdata samt djurbaserade tillämpningsdata, i syfte att minska

efterlevnadskostnaderna och de administrativa kostnaderna för både stödmottagarna och medlemsstaterna.

Den övergripande förordningen innehåller nya bestämmelser om kontrollsystem och administrativa sanktioner för sociala grundvillkor till följd av införandet av denna nya mekanism i förordningen om strategiska GJP-planer.

FINANSIELL DISCIPLIN OCH JORDBRUKSRESERV

Mekanismen för finansiell disciplin och förfarandet för budgetdisciplin bibehålls (de ingick tidigare i förordningen om direktstöd (förordning (EU) nr 1307/2013)).

Krisreserven (nu kallad jordbruksreserven) har flyttats från den tidigare förordningen om en samlad marknadsordning. Denna nya ekonomiska reserv uppgår till minst 450 miljoner euro per år och ska kunna användas för att hantera framtida kriser.

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Den 1 juni 2018 offentliggjorde Europeiska kommissionen sina lagstiftningsförslag om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. I parlamentet ansvarade utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling (AGRI) för detta ärende, och efter valet till Europaparlamentet 2019 utsågs Ulrike Müller (ALDE, Tyskland) till AGRI-utskottets föredragande. Den 23 oktober 2020 antog parlamentet sin ståndpunkt vid första behandlingen av kommissionens lagstiftningsförslag.

Den antagna texten utgjorde grunden för de efterföljande förhandlingarna med rådet, som inleddes för alla tre GJP-ärenden den 10 november 2020 och fortsatte genom en rad [trepartsmöten](#). I slutet av juni 2021 nådde förhandlingarna en överenskommelse om de tre förslagen i GJP-reformpaketet. EU:s jordbruksministrar godkände överenskommelsen den 28 juni 2021, och AGRI-utskottets ledamöter gjorde likadant den 9 september 2021. Parlamentet röstade om de tre förslagen i reformpaketet för den gemensamma jordbrukspolitiken vid det andra plenarsammanträdet i november och slutakten, dvs. förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021, offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* L 435 av den 6 december 2021.

I sin [resolution](#) från 2018 om framtiden för livsmedel och jordbruk betonade parlamentet vikten av grundläggande enhetliga kriterier i den nya resultatbaserade utvärderingsmetoden och av kommissionens ekonomiska kontroll, prestandakontroll och revisioner för att säkerställa att funktionerna utförs enligt samma höga standarder och i enlighet med samma kriterier i hela EU.

Enligt en [studie](#) som parlamentet beställt om reformprocessen för den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020 ur interinstitutionell synvinkel uppnådde parlamentet flera av sina mål under förhandlingarna, framför allt i fråga om jordbruksreserven (däribland en överflyttningsmekanism), ökade sanktioner för stödmottagare som upprepade gånger inte uppfyller EU:s krav, finansiell disciplin (enligt parlamentets förslag gäller fortfarande tröskelvärdet på 2 000 euro för utbetalningar, under vilket finansiell disciplin inte tillämpas) eller skyddet av unionens ekonomiska intressen (t.ex. genom antagandet av den ändring som parlamentet lagt fram för att se till att medlemsstaternas

förvaltnings- och kontrollsystem som ska inrättas också måste omfatta garantier för att kriterierna för stödberättigande uppfylls).

François Nègre
10/2023

